

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Лазарчук С. Ф., Станчик Є. В. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна)

Основна мета мовного навчання в технічному вузі полягає в підготовці такого фахівця, практичне володіння іноземною мовою якого дозволяло б йому:

- ефективно працювати із спеціалізованою іноземною літературою;
- спілкуватися з колегами на конференціях, дискусіях і семінарах;
- слухати лекції, пов'язані з проблемами професійного спілкування;
- складати наукові доповіді, ділові листи;
- виконувати письмові або усні перекази рефератів і анотацій наукових статей.

Природно, що при таких високих вимогах до професійно-практичного володіння іноземною мовою, що пред'являються до майбутнього фахівця, все більш актуальним стає розробка сучасних ефективних методик і технологій навчання іноземним мовам студентів технічних спеціальностей.

Для майбутнього фахівця здобуття професійно-орієнтованої інформації стає однією з основних потреб. При цьому читання стає частиною навчання, роботи, способом вивчення професійної картини світу, наукової лексики.

За допомогою читання іноземною мовою можна отримати уявлення про різні галузі науки і техніки, а також про професійну діяльність за кордоном. Очевидно, що читання іноземною мовою можна розглядати як один із способів загальнонаукової і загальногуманітарної підготовки студентів в немовних ВНЗ.

Отже, читання при навчанні іноземної мови студентів технічних спеціальностей є важливим і необхідним.

Слід зазначити, що навчання професійно-орієнтованого смислового читання має бути побудовано на певних принципах.

Принцип навчання є методологічною категорією, на якій будується процес професійно-орієнтованого навчання смислового читання.

В основі навчання лежать такі універсальні принципи:

- принцип активності,
- принцип доступності,
- принцип наочності,
- принцип самостійності та ін.

На основі наступних окремих принципів навчання іноземної мови процес навчання смислового читання текстів за фахом буде проходити більш ефективно:

- принцип виокремлення конкретних орієнтирів. Цей принцип широко використовується в навчанні іноземних мов і спрямований на виділення добре відомих об'єктів як орієнтири, що визначають наступні мовні дії;
- принцип диференційованого підходу в навчанні. Цей принцип є дидактичним принципом доступності та передбачає використання різних методів навчання, в залежності від цілей навчання і інших чинників;
- принцип індивідуального підходу в навчанні. Цей принцип передбачає таку організацію навчального процесу, при якій враховуються індивідуальні особливості учнів;
- принцип інтегрованого підходу до навчання. Даний принцип спрямований на комплексність в процесі навчання, тобто на взаємопов'язане формування умінь у всіх чотирьох видах мовленнєвої діяльності;
- принцип усного випередження у навчанні читання та письма. Даний принцип дає можливість опанувати як читання, так і усну іноземну мову, розвинути мову студента;
- принцип управління процесом навчання передбачає планування навчального процесу, поділ мовного матеріалу на дози, послідовність його введення і т. д. дозволяє систематизувати і закріпити знання;
- принцип професійної спрямованості полягає в побудові навчального процесу з урахуванням майбутньої спеціальності студента. Причому професійну спрямованість курсу слід здійснювати вже на початковому етапі навчання з метою стимулювання інтересу до предмета. Застосовуючи цей принцип до навчання читання іноземною мовою текстів з технічних спеціальностей, необхідно орієнтувати студентів на поєднання двох пластів лексики: слів, що належать до категорії загальноповсякденної лексики, і слів з категорії мови для спеціальних цілей, що відносяться до професійної лексики.

Таким чином, процес навчання професійно-орієнтованого читання іноземною мовою є складною за своєю структурою діяльністю і ґрунтується на методичних категоріях, таких як принципи навчання, найважливішими з яких є принцип управління процесом навчання, принцип професійної спрямованості та ін.